

JURNALISTIKADA SAYTLARNING KO`RINISHI

Dadaxon Raimboyev

qoraqalpoq filologiya va jurnalistika

fakulteti 4-bosqich talabasi

Qoraqalpoq davlat universiteti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6969183>

ARTICLE INFO

Received: 28th June 2022

Accepted: 01st July 2022

Online: 02nd July 2022

KEY WORDS

onlayn, global, gazeta, internet, media

ABSTRACT

Ushbu maqola onlayn jurnalistikada saytlarning ko`rinishi, tuzilishi va undagi ma`lumotlarning berilishi haqida yozilgan

Onlayn jurnalistika talablari asosida faoliyat yurituvchi saytlar sirasiga avvalo an'anaviy ommaviy axborot vositasi saytlari kiradi. Ularning barchasi saytida o'zida mavjud jurnalistik materiallarni ko'rinishga o'tkazish bilan shug'ullanadi va natijada aynan an'anaviy tarzda e'lon qilingan siyosiy qarashlarni nuqtai nazarlarni veb-saytda aks ettiradi. Mahalliy ommaviy axborot vositasi xuddi shu singari veb-saytda ma'lum hududga tegishli ma'lumotlarni chop etadi. Uning bir zumda global ahamiyat kasb etishini ham nazarda tutadi. AQSH da ayrim veb-saytlar mahalliy radio televideniye va matbuot nashrlari bilan hamkorlik o'rnatib o'zaro nashrlarida axborot almashinuvini qiladi. Bu esa ma'lumotlarning ikki ko'rinishda an'anaviy va olayin tartibda kuzatilishiga imkoniyat yaratadi ammo har qanday holatda ham orginal material uzatish barcha ommaviy axborot vositasining intilishi bo'lib buning uchun ularning hamkorligi natijasida bosma nashrlarda

aks etayotgan auditoriya ishtirokchi ahamiyatli jihatlaridan sanaladi. Gazeta TV va radioning internetdagi faoliyati konvergensiya birlashish jarayoni keltirib chiqaradi. Faoliyat nuqtai nazardan ham kontent nuqtai nazardan ham bu o'ziga xos ravishda ikki va undan ortiq turdagi ommaviy axborot vositasi faoliyatini o'zaro uyg'unlashgan holda olib borishni nazarda tutadi. Axborot yetkazuvchi mutaxassislar paydo bo'lganini ham e'tirof etish joiz. Ularni jurnalist rugzak deb atashadi. Ushbu atama o'z navbatida bunday jurnalistlarda audio foto tabiiy istalgan shaklidan ma'lumot olish uchun uskunalarning rugzakda mavjudligi tufayli kelib chiqqan. Bunday jurnalistlar uchun maqola tayyorlash turib mavjud axborotning videosi va audiosini ham olgan holda boshqa vositalarga ham etkazishi mumkin. Albatta muvaffaqiyatga erishish uchun bunday jurnalistlar turli ommaviy axborot vositasi uchun material tayyorlay olish ko'nikmalariga ega bo'lishlari lozim. Kelgusida barcha

jurnalistlarga qo'yiladigan talab desak xato bo'lmaydi. Onlayn jurnalist muhiti uchun yana bir boshqa yo'nalish ixtisoslashgan nashrlar faoliyati ham yakun bo'lib bir veb-sayt doirasida bir necha mavzular bo'yicha ixtisoslashgan kichik nashrlar tashkil etilishi mumkin. Bu ixtisoslashuv geografik ko'rsatishlariga ko'ra yoki mavzudan kelib chiqqan holda belgilanishi mumkin. Ular o'z navbatida tor mavzuda bo'lgani bois mavzuni chuqur qamrab olish imkoniyatini beradi va shu bilan birga uning atrofida turli ommaviy axborot vositalarini yig'ish imkoniyatini beradi. Yana boshqa muhim ko'rinishlaridan biri bular hamda yangiliklar agregatorlari hisoblanadi. Jurnalistik veb-saytlar va ularning turlari borasida so'z yuritar ekanmiz kuzatib boradigan veb-saytlaringizning samarali faoliyat olib borayotgan saytlar bilan baholab ko'rasiz. Bu kelgusida saytlarni yuritishda muvaffaqiyatga erishish uchun qanday talablarga javob berish kerak ekanini bilishga sayt tuzilishi va uning yangilanishi uchun e'tibor kiritilishi lozim bo'lgan jihatlarni o'rganish va olayin jurnalistikaning yutuqlaridan veb-saytlarda qay tarzda foydalanayotganligini bilishga ko'mak beradi. Saytlarni o'rganayotganda quyidagi savollarni o'z oldingizga qo'ying. Saytning tashkilotchilari kim, uning kontenti nimadan iborat, ma'lumotlar ishonchlimi, axborotlar qanchalik tez-tez yangilanadi, sayt sizda qanday umumiy tasavvur yo'qotdi, ushbu savollarga javob berish sizdan nafaqat uni to'g'ri baholash balki uning haqiqatda ham ommaviy axborot vositasi saytimi yo'qmi shuni aniqlashga imkon beradi. Uni ommaviy axborot

vositasi tahririyati siyosiy partiya yoki shunchaki havaskorlar tashkil etgan buni aniqlash undagi ma'lumotlarning mazmuni va maqsadini bilish uchun muhim buning uchun har bir saytda mavjud biz haqimizda tabiiy ruhini o'rganib chiqish lozim. Uning kontenti nimadan iborat jurnalistika doim ijtimoiy ahamiyatga ega mavzularni ko'tarishi muhim ko'rsatgich. Ularga qaratilgan veb-sahifalarni ommaviy axborot vositasiga kiritish noto'g'ri qolaversa tashkilotlari tomonidan targ'ibot uchun yuritilayotgan veb-saytlar ham ommaviy axborot vositasi emas targ'ibot quroli bo'ladi. Shu bois jurnalist sifatida e'tiborli bo'lish lozim. Sayt mazmunidan kelib chiqib ham uni ommaviy aqidasida yomon emas deb aytish keyin misol uchun mutaxassislashgan nashrlar tor mavzuda axborot tuzatadi ulardagi mavzular ko'lami kengligi ham bir jihatdan aniq ko'rsatkich bo'la olmaydi. Buning uchun bu yerda keltirilgan keyingi ko'rsatishga e'tibor berish lozim. Ma'lumotlar ishonchlimi bu savolga javob berish oson emas albatda sizda buning aksini ifodalaydi albatta har bir tahririyatda aynan shuning uchun musahhah faoliyat yuritadi. Sizda ishonch hosil qilish uchun turtki bo'ladi. Axborotlar qanchalik tezkor yangilanadi. Jurnalistika bu doimiy yangiliklarga intilish demakdir shu tariqa ommaviy axborot vositasi sayti ham muntazam yangilanishi bilan ajralib turadi. An'anaviy nashrlar va televideniya saytlari odatda kuniga bir marotaba yangilanadi ularning asosiy ko'rinishi chop etilganidan keyin yoki ega chiqqandan keyin amalga oshiriladi ammo muntazamlilik mavjud bo'lsa bu ommaviy axborot vositasi saytining

matbuot ko`rsatishi sanaladi. Sizda qanday umumiy tasavvurni bir ko`rishda aniqlash mushkul emas. Odatda ommaviy axborot vositasi saytlari tartiblarning joylashuvi mantiqiy bo`ladi. Albatta ko`rinish nuqtai nazaridan an'anaviy

ommaviy axborot vositasi saytlari ularning viloyati uslubini takrorlaydi. Materiallarni ham tartiblashda har bir alohida vositasi o`ziga xoslikka ega ushbu usul bevosita veb saytga ko`chadi.